LISTY PRAHY 1®

kulturně společenský měsíčník říjen 10 2021 www.listyprahy1.cz

Město jako přízrak – Stínadla ožívají

„Dozvěděl jsem se, že jste našel Tleskačův deník. Koupím ho od vás. Přijďte dnes k večeru, až se bude stmívat, do Slepé uličky ve Stínadlech. Tam naleznete dům číslo 5 a dole při zemi malé okénko do sklepa. Bude pootevřeno. Položte za něj obálku s deníkem a vezměte si jinou, která tam bude připravena. Pak už nečekejte na nic, a rychle zmizte!“ Vzkaz psaný perem na vytrženém listu ze školního sešitu najdeme přilepený na zdi temné uličky, která je součástí podzemního labyrintu chodeb v domě U Zlatého prstenu. Jsme na výstavě věnované legendě Rychlých Šípů a jejich stvořitele, Jaroslava Foglara, a propadáme se, nehledě na věk, do úžasné iluze tajemných Stínadel vytvořených autory výstavy.

Obklopují nás mohutné kamenné zdi gotického domu, jednoho z nejstarších v Praze, ve sklepení, které nejspíš bývalo propojené se sousedními domy kolem Týna. V zšeřelých prostorách se ocitáme v atmosféře Prahy počátku minulého století, kdy se narodil Jaroslav Foglar (1907–1999), a která ho inspirovala k napsání řady příběhů, situovaných do tajemných zdí Města. A ty zdi mluví. Ve Foglarových příbězích tak jako i ve skutečnosti – a také na výstavě – se staly nositeli nejrůznějších vzkazů a nápisů, kterými se dorozumívaly party chlapců i děvčat, které tu kdysi prožívaly svá dobrodružství. Ze zdí ale také vystupují mohutné trámy, rezavé kliky s dveřmi do neznáma, projdeme kolem staré pouliční pumpy. Chodbami se proplétáme až ke schodišti, po kterém snad lze vystoupat do věže opuštěného odsvěceného kostela sv. Jakuba – toho literárního – kde číhá záhadné nebezpečí. Po cestě si prohlížíme na starých fotografiích skutečné pražské ulice a zákoutí, která Foglara nejspíš inspirovala, a v textech z Rychlých šípů hledáme souvislosti. Pohlédneme i do tváře samotných předobrazů Rychlých šípů,

Výstava souběžně dokumentuje i životní dráhu Jaroslava Foglara a jeho působení ve skautské organizaci, která se mu stala osudem: „Skauting se narodil ve stejném roce jako já. Přišel jsem na svět chvíli předtím než Baden-Powel vydal svědectví o velkém dobrodružství“. (Knihu *Scouting for Boys*, která stála na počátku hnutí, jež se rozšířilo po celém světě.) Dobu před I. světovou válkou, nazývanou Belle Epoque, charakterizuje rychlý rozvoj průmyslu, život lidem usnadňují technické novinky, Praha a další města se pozvolna elektrifikují, nastává éra kinematografie, a také letectví. Foglarovi je rok, když první pokus vzlétnout na létajícím kole učiní v Písku Jan Hirsch. Postava Jana Tleskače z Rychlých Šípů je pak jeho bájným následníkem.

Přemýšlíme, kudy vedla slavná Rozdělovací třída? Inspiraci pro své Město Foglar nalézá i v pražských přístavech (Přístavní čtvrť) nebo dalších částech města, které důvěrně zná (Vinohrady, Vršovice, ale zejména Staré Město, Josefov, Petrská čtvrť), a které se staly dějištěm řady jeho knih. Především však slavné trilogie *Záhada hlavolamu, Stínadla se bouří a Tajemství velkého Vonta.* Městská dějiště mají ale i *Tajemná Řásnovka, Poklad Černého delfína* a částečně i další díla.

Procházíme ztemnělým labyrintem chodeb výstavy a prožíváme dobrodružství znovu. Podobná zákoutí dnes v Praze již téměř nenajdeme. Nově opravené fasády, chodníky, ulice plné parkujících aut a neexistence mnoha míst bez veřejné kontroly nedovolují tytéž prožitky, jako našim předchůdcům v pražských ulicích – a přesto

duch Vontské organizace stále žije a lze o něm najít důkazy. Ve skutečnosti i na výstavě. Nebo stačí jen zapojit fantazii a své Město vidět i v současné době jako tajuplný prostor, který umožňuje mnohé? Foglar povýšil zdánlivě všední městské kulisy v mystikou a tajemstvími prostoupený labyrint, propojující mnoho časových vrstev, žijící svým vlastním životem, fascinující a lákající k průnikům a zkoumání. Dnešní děti mají situaci ztíženou často až přehnaně velkou rodičovskou starostí o bezpečnost. Dopřejme jim i sobě alespoň návštěvou této výjimečně zdařilé výstavy zážitek, který může inspirovat. K četbě i vlastním objevům – a třeba i jinému pohledu na město, ve kterém žijeme.

Výstavu *Město jako přízrak*, umístěnou ve sklepení domu U Zlatého prstenu doplňuje ve 3. patře výstava obrazů Prahy z téže doby, kdy se mohly odehrávat příběhy ve Stínadlech. Řada míst prošla podstatnými stavebními změnami, zmizely celé ulice Židovského města a Josefovské čtvrti, byla zastavěna nábřeží, byly zbourány a postaveny nové mosty. Na desítkách pláten malířů známých i méně známých jmen tu najdeme zákoutí i panoramata Prahy s jejich neopakovatelnou atmosférou tak, jak je dnes už nemůžeme spatřit. Tak, jak vytvářela kulisu života Foglarových literárních hrdinů ale i spisovatele samotného.

Výstavu doplňuje jednou měsíčně přednáškový cyklus určený všem, kteří mají v oblibě dílo Jaroslava Foglara. Připraveny jsou i lektorské programy a venkovní hra pro děti i dospělé.

Muzeum města Prahy, dům U Zlatého prstenu až do 4. 9. 2022.

Martina Fialková

Jindřich Waldes – Podnikatel, sběratel, mecenáš v NTM

Národní technické muzeum připomíná novou výstavou mimořádnou osobnost Jindřicha Waldese (1876–1941), od jehož úmrtí uplynulo letos 80 let. Jedním z ústředních motivů výstavy je vybudování Waldesova hospodářského koncernu, na jehož počátku byl převratný nápad. Vynález přístroje na zakládání pružin do stiskacích knoflíků, čili patentek, nahradil práci až deseti zručných dělníků. Odtud vedla cesta k výrobě slavných patentek Koh-i-noor a jejich vývozu do celého světa.

Firemní logo Koh-i-noor, slečnu s patentkou v oku, ztvárnil pro Waldese známý malíř Vojtěch Preissig. Nebyl to ale jeho nápad. Takto patentku v žertu skutečně použila slečna Elisabeth Coyne na lodi, kterou Jindiřich Waldes v roce 1912 cestoval, a tak ji nejprve namaloval Waldesův přítel, slavný František Kupka. To již ale Waldes 10 let, od roku 1902, budoval svoji firmu společně s Hynkem Pucem, vynálezcem zakladačky a dalších strojů, které usnadňovaly textilní výrobu. Začínal však jako obchodní cestující s kovovým zbožím svého zaměstnavatele, firmy Lokesch a později vzpomínal: „Díky znalosti řečí jsem byl poslán do světa a procestoval jsem velkou část Evropy, včetně Balkánu, Malé Asie a severní Afriky,“ a dodal: „V cizině mne mrzelo, že jsme tak málo známí.“

Rozhledem a mimořádnými manažerskými schopnostmi se pak ve vlastní firmě, která se z malé dílny s jedním dělníkem brzy rozrostla na velkou továrnu ve Vršovicích, zasadil o proslulost Československa v oblasti výroby drobného kovového zboží. Dobrým obchodním partnerem Waldesovy firmy byla firma Baťa, s níž se jeho produkce dostávala do světa. Stejně jako Baťa, vážil si Waldes práce svých zaměstnanců. Sázel také vždy na racionalizaci práce a inovaci výroby (jako první v Československu začal vyrábět zipy). Firma Jindřicha Waldese registrovala stovky patentů (35 tuzemských a 800 zahraničních) a 120 ochranných známek po celém světě a patřila v předválečném Československu k nejznámějším. Koncem 40. let měla na 40 závodů po republice i v Evropě a vyráběla od patentek přes knoflíky, zipy, různé přezky, sponky a cvočky až po hroty do plnicích per. Název Koh-i-noor rezonuje a výroba ve vršovickém závodě v Praze běží dodnes.

Smutné je však pokračování Waldesova příběhu. Jindřich Waldes patřil za podporu odbojového časopisu a své vlastenectví k prvním zatčeným z významných československých osobností po německé okupaci v roce 1939. Židovský původ byl dalším důvodem k perzekuci a věznění v koncentračních táborech Buchewald a Dachau, odkud se jej sice rodině podařilo vykoupit, ale nepřežil pak strastiplnou cestu lodí do USA za svými blízkými. Za nevyjasněných okolností zemřel na palubě lodi u kubánské Havany.

Historie firmy „Waldes a spol.“ je zachycena na výstavních panelech ve všech přelomových období 20. století, tj. v době založení firmy na sklonku habsburské monarchie, v období první světové války, po vzniku nové Československé republiky, ale i v době okupace a v poválečném vývoji, kdy byla firma znárodněna, ale dodnes pokračuje v produkci pod značkou Koh-i-noor.

Výstava je postavena na rozsáhlém archivním studiu velkého množství nezpracovaných archiválií. Děje se tak poprvé v uceleném obrazu, a přestože nejde o výstavu rozsáhlou, je pro mapování tradic českého a československého průmyslu Národním technickým muzeem dalším důležitým počinem v řadě.

Výstava však představuje Jindřicha Waldese také jako vášnivého sběratele umění, podporovatele moderního umění a mecenáše svého přítele Františka Kupky. Částí kdysi obrovské Waldesovy umělecké sbírky dnes disponuje Národní galerie, dále tvoří významnou část sbírek Uměleckoprůmyslového musea, část byla vrácena potomkům do USA. Podobně velkorysých mecenášů není nikdy mnoho. Proto je dobré vzdát jim hold – třeba i jen tím, že na výstavu zajdeme.

Národní technické muzeum, foyer 2. patra do 31. 1. 2022 **Maf**

Struny podzimu nabídnou tradici i modernu – Gidon Kremer, Caroline Shaw nebo Saul Williams

Hudební festival Struny podzimu se uskuteční **od 19. října do 22. listopadu** a jubilejní 25. ročník rozezní v českých premiérách skladatelka, zpěvačka a houslistka ověnčená Pulitzerovou cenou i Grammy Caroline Shaw se souborem Attacca Quartet, charismatická zpěvačka Madeleine Peyroux či progresivní jazzový bubeník Makaya McCraven. Jedinečnou kombinaci rapu, recitace a klasické hudby nabídnou ve společném projektu raper Saul Williams, zjevení britské alternativní scény Kae Tempest a soubor Mivos Quartet. Další nevšední hudební zážitky obstarají sardinští Tenores di Orosei, ikona bossa novy Vinicius Cantuaria a nestárnoucí klasik české písně Jiří Suchý.

Závěrečný koncert propojí jubileum festivalu s výročím 100 let od narození zásadní osobnosti stylu tango nuevo Ástora Piazzolly. Houslista Gidon Kremer a soubor Kremerata Baltica zahrají po 25 letech na festivalu program věnovaný Piazzollovi, který v roce 1996 předznamenal vznik festivalu. „Byl to tehdy ve Španělském sále nádherný a zároveň z hlediska vývoje festivalu zlomový koncert – ukázal nám cestu,“ vzpomíná ředitel Strun podzimu Marek Vrabec. **–PR–**

Areny, lučiny, pláže a plískanice

Krásnou zemi máme, maličkou. Plnou lesů, kopců, rybníků, hradů a zámků. Pamětihodnou na každém kroku. A naše Matička stověžatá tomu všemu vévodí.

Nemusí být každý „old fashion“, jak mi říká moje známá z Holandska (česky řečeno staromódní). Jenže v tom je zakopaný pes. Kdyby nikdo nebyl staromódní, nedbal a nevážil si historie, práce a odkazu svých předků, sto věží by v našem hlavním městě už třeba taky nestálo. Řada hradů by byla rozebrána zcela a města by byla plna odkazu moderních, novátorských stavitelů.

K této úvaze mě přivedl článek v jedněch novinách, kde titulek oznamoval vznik zbrusu nové části Prahy–Rohan city. Jak praví web developera: na zanedbaném území (moderně po anglicku „brownfieldu“) vyrostou domy i kancelářské budovy od proslulých architektů.

S jistou „old fashion“ skepsí jsem si článek přečetl. Nic proti „proslulým architektům“, i když si myslím, že proslulost vzniká až četnými léty, nic proti obnově zanedbaného místa, i když si myslím, že Praze by v tomto místě víc prospěla zeleň, prostor pro vycházky, sport a další vyžití. Co mě skutečně nenadchlo (eufemisticky řečeno), je název. Musíme mít vše anglicky?! Což nestačí krásný, původní, zvukomalebný Rohanský ostrov?! Mám pokračovat: Prague Towers, Port Karolína, View Spořilov, Harfa Office Park.

Ovšem Praha není sama. Záleží na develeperovi. Němec volí své názvy, ostatní anglické. V Bratislavě či v Hradci Králové mají velká obchodní centra nazvaná Lučina. Tedy přesněji Luční park, doslovně Aupark (z němčiny). Výjimkou je v Praze společnost finská, tak máme v Hloubětíně Suomi (Finsko) a na Barrandově Ranta (Pláž). Alespoň tak mi dodal překlad internet, neb na webu stavitele nic bližšího k názvu není. I když jiný slovník nabídl zase – pro bydlení malebné – plískanice. Znalí finštiny nechť upřesní.

Ovšem velice mne pobavil jiný název stavby. Jeli jsme se s koncem léta projet na motorkách po zvlněných končinách severní Moravy. Točíme se po klikatých, hezky opravených silničkách a najednou vidím na kopci nad vískou, za kostelní věží, obrovskou šedivou kostku s velikým nápisem Arena. Kouknu do navigace: jsem již v Opavě, nebo snad v Ostravě? I ne. Prostě se místní rozhodli „sportem ku zdraví“ a v super moderním duchu postavili a nazvali.

Proti gustu… **Ondřej Sedláček**

PLACENÁ INZERCE

Generální partner: Raiffeisenbank

Partneři: DIVADLO HYBERNIA, PROXY–FINANCE a.s., PRAHA 1

Mediální partneři: Český rozhlas, scena.cz, A2

Lenka Jaklová – o posedlosti tvorbou

V poslední době pracuje jako šéfredaktorka on-line časopisu Místní kultura, s obdivuhodně širokým záběrem, postihujícím kulturní dění od malých obcí přes města a regiony až po metropoli. Nejde ale jen o informační servis. Místní kultura přináší i mnoho témat k diskusi, vzdělává, ptá se, podporuje kulturní debatu – a to od šéfredaktora vyžaduje nejen mít plán a velký přehled, ale také jiskru a osobní zaujetí. A to je to, čím Lenka Jaklová, publicistka, dříve také redaktorka Českého rozhlasu, kulturní organizátorka, bytost společensky i politicky aktivní, disponuje. Je zajímavé sledovat její počínání už jen proto, že jsme jaksi „na stejné lodi“. Třeba i v tom, že se obě věnujeme rozhovorům s osobnostmi, kterých si vážíme, a chceme je představit čtenářům. V nakladatelství Leda právě vyšel další knižní rozhovor, v němž Lenka Jaklová tentokrát zpovídala politologa a myslitele Alexandra Tomského. Na svém kontě má už knižní rozhovory s Ivou Bittovou či Vladimírem Preclíkem. A říká: Co mají všechny tyto osobnosti společné? Poznání, že vliv je víc než moc.

Vašich knižních rozhovorů s výraznými osobnostmi je ale ještě více: Jak se vám vedl ten s Rudolfem Zahradníkem, kvantovým chemikem a prezidentem AV ČR?
Moje počáteční obavy – a také respekt, že usednu proti strohému, hyperracionálnímu vědci, s nímž si sotva porozumím, se záhy rozplynuly. Rudolf Zahradník byl všechno jiné. Noblesní, galantní, otevřený i vtipný muž s celoživotním zájmem o kulturu a svět kolem sebe. Zvědavé otázky, které jsem kladla z hlediska své generace, rozhodně nebyly krotké. Jejich provokativní tón ho však bavil a náš dialog chránil před přílišnou pietností, která v takovém případě hrozí. Nakonec to nejtěžší, jak se ukázalo, bylo najít pro knihu výmluvný a přitažlivý název. Přála jsem si, aby z něho bylo zřejmé, že jde o portrét vědce, který myslí nemyslitelné, o život žitý s vášní a udatností. Ostatně obě slova – vášeň a udatnost – patřila k častým výrazům v páně profesorově slovníku. Tenhle oříšek mi pomohl rozlousknout teatrolog Vladimír Just. Dodnes jsem mu za to vděčná. A titulek? *Myšlení jako vášeň*.

Co kromě hudby rezonovalo z blízkého dialogu s Ivou Bittovou?
Časopis *Xantypa* mi nabídl, abych knížku představila čtenářům. Tehdy mi naopak titulek naskočil okamžitě: *Miss Independent*. Všichni, kdo Ivu znají, se shodují, že se chová naprosto intuitivně, nespoutaně a svobodně. Byla to asi moje nejpracnější kniha. Vyzpovídala jsem na tři desítky osobností, které mi pomohly přiblížit tuto mimořádnou hudební osobnost. Knížku jsem psala právě v době, kdy jsem sama hledala ve svém životě i v profesi nezávislost.

I s Vladimírem Preclíkem jste měla možnost vést kromě dialogu osobního a pracovního – spříznění Kuksem – také rozhovor knižní. Jaký jste našla klíč k této osobnosti?
Vladimír Preclík byl neobyčejně renesanční umělec. Stejně mistrně jako vládl sochařským dlátem, zacházel s malířským štětcem a také se slovem. Klíčem k jeho osobnosti pro mne byla tato autorova věta: *„Tak jako chodím, spím, myslím – tak tvořím.“* Naladit se na jeho tvůrčí perpetuum mobile se ovšem neobešlo bez následků. Myslím, že šlo o vůbec nejčinorodější období mého života.

A nejnovější *Věčná vzpoura konzervativce*? Také Alexander Tomský, politolog, nakladatel, myslitel je, jak ho sama znám, dosti těžko do knižních řádek a jakéhokoli schématu polapitelná osobnost.
Říká se – najdi si učitele, získáš přítele. V devadesátých letech byl pro mne Alexander Tomský jako zjevení. Fascinoval mne neobyčejnou šíří vzdělanosti, vynikající rétorikou, židovskými kořeny, zkušenostmi ze života v demokracii v Anglii i obranou zdravého rozumu. Zásoboval mne chytrými knihami, inspiroval a otevíral oči, nenechal bez odpovědi jedinou otázku. Po třiceti letech – tak dlouho už naše dialogy – mu tu knihu zkrátka dlužím.

Zažila jste obé. Práci a život v Českém rozhlase v hlavním městě Praze. Pak jste je vyměnila za krajský Hradec Králové. Čím se liší kultura a kulturní život v Hradci od toho pražského?

Já jsem vlastně ve svém dospělém životě nikdy neopustila Hradec Králové, ale ani Prahu. Utěšeně a svobodně kombinuji život v „salonu republiky“ s profesí publicistky působící převážně v Praze. Když mi bylo v hradeckém rozhlase, kde jsem počátkem 90. let pracovala jako dramaturgyně, dusno a těsno, přijala jsem nabídku ke spolupráci v Českém rozhlase v Praze. Po letech, když jsem pro změnu pocítila syndrom vyhoření z metropole, odešla jsem si vyzkoušet public relation v právě vzniklém Královéhradeckém kraji.

Kulturu rozhodně nedělím na tu v hlavním městě nebo na venkově. Jak a čím rezonujeme, je především na nás, na naší vnímavosti a kultivovanosti. V Hradci Králové mi vyhovuje, že pokud právě chci někoho konkrétního potkat, vím, kam – na jakou událost, akci – mám jít. A naopak, když chci zůstat v tichu a tvůrčím soustředění, vím, kterým místům se vyhnout.

Každý novinář a kulturní činitel trpí nadbytkem informací z oboru a pozvánek, nemůže stihnout všechno, co by ho zajímalo ani zpracovat všechno, co by rád. Jak si vybíráte?
Jednak intuitivně, jednak na doporučení svých přátel, a především podle toho, co mne právě zajímá, čím lidsky zraju. Užívám si to vzácné privilegium. Věřím totiž, že jen když sama „hořím“, můžu nadchnout i jiné – své posluchače a čtenáře.

Máte ráda svoje město, ale i kraj, to je patrné ze všech vašich iniciativ. Založila jste kvůli tomu několik občanských sdružení, například se sochařem Vladimírem Preclíkem s cílem vybudovat křížovou cestu u Kuksu. Tomuto unikátnímu areálu jste se ale věnovala šířeji a stále se tam vracíte. Co v Kuksu sama nacházíte?
Před lety jsme s mým kolegou a přítelem, prof. Stanislavem Bohadlem, zakladatelem festivalu Theatrum KUKS, pozvali na Kuks přední historiky umění, architekty a umělce, abychom si s nimi povídali o magii tohoto místa. Z rozhovorů vzniklo deset zvukových setkání, která jsme ve zkratce nazvali KUKS – kouzlo, umění, krása, symbol. Neznám jiné místo, které by se mne tak hluboce dotýkalo svou promyšlenou, úchvatnou kompozicí krajiny v podhůří Krkonoš a přítomností jedinečných uměleckých děl, za něž vděčíme geniálnímu „producentovi“ hraběti Františku Antonínu Šporkovi. A co mne dojímá nejvíc? Jak se tenhle barokní zázrak postupně znovu vynořil ze zapomnění v nových souvislostech, mimo jiné i zásluhou zdejších obyvatel. Je mi ctí, že někteří z nich patří k mým přátelům. Když jsme se loni na jaře – v přestávce mezi lockdowny – s mým milým rozhodovali, kde si říct své životní ano, ani na chvíli jsem nezaváhala. V Kuksu mám kus svého srdce. Někdy si říkám, že na jeden lidský život je těch náhod snad až příliš.

Spolupráce s Vladimírem Preclíkem a čtrnácti dalšími českými sochaři na realizaci soudobé křížové cesty ve Stanovicích u Kuksu, iniciativa obnovy barokního areálu na Kuksu z evropských peněz, a nakonec i návrat loutek do míst, kde se v roce 1697 odehrálo jedno z nejstarších představení kočovných loutkářů na našem území. Všechno mé konání jako by s neúprosností „gravitace“ směřovalo právě sem – do Kuksu. Dokonce i malíř František Kupka, kterému jsem svého času jako publicistka věnovala značnou pozornost, nemohl jinak a byl uhranut sochařským uměním Matyáše Bernarda Brauna, když se v blízké Jaroměři připravoval na přijetí na pražskou Akademii.

Nevím sama, na kterou další vaši aktivitu se dál zeptat, je jich tolik! Kterou z poslední doby považujete za nejdůležitější? Snad zápis českých loutek do UNESCO?
Jistě, loutky. Na jaře roku 2010, kdy v tuzemsku nesměle probleskly zprávy, že o nominaci do UNESCO bude usilovat slovácká Jízda králů a tanec Verbuňk, jsem si položila otázku, zda bychom se také u nás na východě Čech mohli pochlubit nějakým světově unikátním, tzv. nemateriálním statkem tradiční lidové kultury. O historii loutkářství a kontinuitě tradice amatérských loutkářských souborů jsem leccos věděla zásluhou svého přítele, všestranného divadelníka Jana Dvořáka, někdejšího „principála“ slavného loutkového divadla DRAK v Hradci Králové. Pohled za „loutkářskou oponu“, který mi po léta zprostředkoval, se náhle stal inspirací. Samozřejmě, že od *„skici k obrazu, leze se po kolenou“* (Vladimír Holan), ale ve spolupráci s řadou skvělých lidí se i tento zázrak podařilo uskutečnit, a navíc v nepřestavitelně krátké době. Od 1. prosince 2016 figuruje na Seznamu UNESCO Loutkářství na Slovensku a v Česku, a to ve společnosti tradičního japonského loutkového divadla, sicilských marionet či například indonézských stínových loutek (javajek).

A teď přijde ta otázka: Proč to všechno vlastně děláte, a co je vaším motorem, hybnou silou?
Lehčí otázku nemáte? Ne vážně, není tajemství, že tvůrčí člověk si chce pořád „hrát“. Nemůže jinak. Je to posedlost. U mne se propojuje hned několik motivací – už zmíněná radost z tvorby, příležitost k setkávání s podobně naladěnými lidmi, a především schopnost nadchnout je pro společnou myšlenku. Ten počátek je ze všeho nejkrásnější, je to něco podobného jako milostné vzplanutí. Stav zamilovanosti, kdy si odmítáte připustit, kolik práce, trápení (někdy i závisti) si tím vykoledujete. A když už mluvíme o té hybné síle – s léty jsem si uvědomila, že jsem opravdu velkou patriotkou Královéhradeckého kraje. Nejen proto, že je tu mimořádně rozmanitá a krásná krajina, ale také proto, že odtud pochází spousta znamenitých osobností (Božena Němcová, bratři Čapci, Karel Poláček, František Kupka, František Gross, Vladimír Preclík a mnozí další). G. K. Chesterton to řekl krásně: *„Mít potěšení z toho, co nám bylo dáno, k čemu jsme povoláni, a v dobrém i zlém sdílet osud země, kde jsme se narodili.“*

Martina Fialková

Říjnové koncerty na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola uvádí ve středu 6. 10. již 85. koncert na schodech, na kterém vystoupí Viktor Sodoma. Další 86. koncert na schodech se koná ve středu 20. 10., na něm se představí skupina SoFine. Praha 3, Žižkovo náměstí 1300/1, www.sups.cz

Špagátek

EKORUBRIKA

Poslední roky je v módě různé sbírání odpadků v přírodě. Možná si říkáte, jen ať se lidi vyblázní, ale pro vás to není. Však on nějaký ten odpadek příroda přežije.
A já bych vám teď chtěl převyprávět příběh zvířecích záchranářů, který ukazuje, že se počítá každý kousek špagátku, který v parku nebo někde v přírodě seberete a vyhodíte do koše.

Uprostřed léta je čas, kdy mladé poštolky opustí hnízdo a poprvé se proletí vzduchem. Bylo tomu tak i u poštolky v Ďáblicích. Její vstup mezi letce ale nedopadl dobře. Zamotala se nějak do větví ořešáku.

Místní lidé si třepotajícího se ptáka ve větvích všimli a zavolali zvířecí záchranu (774 155 185). A ti nebohého ptáka z větví osvobodili.

Ukázalo se pak, že se poštolka nezamotala při letu, ale že zamotaná svůj let už zahájila. Její pařátky byly už z hnízda zaškrceny nějakým kouskem plastového špagátku. Takového, co byste použili při balení poštovního balíku.

Poštolka byla v dobrém zdravotním stavu, dobře živená, protože doteď seděla v hnízdě a rodiče ji krmili. Ale teď přišla doba, kdy se měla naučit postarat se sama o sebe. A dravý pták je bez svých nohou odepsaný.

Až někdy uvidíte na zemi kousek špagátku, vyhoďte ho do koše, možná to někoho zachrání.

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

Právní poradna spotřebitelského časopisu dTest:

DOTAZ: Na internetu jsem narazila na článek o nájmu bytu. Píše se v něm, že „zatímco nájem na dobu neurčitou může nájemce vypovědět kdykoliv a bez uvedení důvodu s tříměsíční výpovědní dobou, v případě nájmu na dobu určitou takovou možnost automaticky ze zákona nemá“. Co přesně znamená spojení „automaticky ze zákona nemá“? Že pokud se nedohodneme s majitelem jinak, musíme dodržet celý rok nájmu?
ODPOVĚĎ: Nájemce je skutečně v případě nájmu sjednaného na dobu určitou značně omezen ve způsobech ukončení nájemní smlouvy. Jestliže jste si nesjednali s pronajímatelem možnost smlouvu vypovědět, budete muset dodržet zákonná pravidla a v nájmu setrvat až do doby uplynutí nájemní smlouvy. Výjimku z tohoto pravidla představuje pouze situace, kdy na straně nájemce dojde k podstatné změně okolností. Jako příklad takové změny se uvádí získání práce v jiném místě, kam nebude možné bez obtíží z dosavadního bydliště dojíždět.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

Národní pedagogické muzeum ukazuje historii branné výchovy

Branná cvičení v pláštěnkách a igelitových pytlících na končetinách patří mezi výrazné školní vzpomínky dnešní střední a starší generace, která ještě prošla socialistickou školou. Branná výchova však měla širší záběr a starší historii. Podrobně se fenoménem branné výchovy ve školní výuce zaobírá výstava „Škola a válka“, která je k vidění v Národním pedagogickém muzeu v Praze.

Výstava je rozdělena tematicky dle základních složek předmětu. Největší prostor sice měla ochrana před zbraněmi hromadného ničení, případně tělesná příprava v podobě přespolních běhů doplněných o hod granátem a střelbu ze vzduchovky, ale žáci se měli v rámci předmětu naučit i základy první pomoci a orientaci v terénu. Jak práce s mapou a buzolou, tak nácvik oživování, je v expozici možné vyzkoušet v rámci připravených interaktivních prvků.

Velmi výraznou součástí výuky, lépe řečeno vše prostupujícím principem, byla stránka ideologická. Netýkalo se to pouze socialistického období, kdy byl „správný pohled“ na svět a fungování společnosti vštěpován žákům velmi důrazně. Ideologie hrála výraznou roli již v době první republiky, kdy se stala branná výuka poprvé povinnou součástí výuky. První snahy o zavedení branné výchovy, resp. předvojenské přípravy, se objevily již v době první světové války, kde výstava začíná z hlediska chronologie. Končí pak nastíněním současné situace, kdy branná výchova ve smyslu přípravy na vojenský konflikt neexistuje, přesto je však třeba žáky připravovat na mimořádné situace, se kterými se mohou v běžném životě setkat (počínaje automobilovou nehodou po různé živelní katastrofy). Na přípravě této části muzeum spolupracovalo s Hasičským záchranným sborem ČR, do jehož kompetence nyní civilní ochrana náleží.

Muzeum k výstavě připravilo několik edukačních programů pro školy, součástí výstavy jsou i projekce historických školních filmů k tématu.

Škola a válka. Branná výchova v české škole, až do 30. 6. 2022
Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského
Valdštejnská 20, Praha 1
www.npmk.cz

Divadlo U Valšů představí nové inscenace i nové pořady

Scéna ŽIVOTa 90 Divadlo U Valšů poprvé přivítala diváky v nové sezóně reprízou oblíbené inscenace *Dámská šatna* režírovanou Arnoštem Goldflamem. Ten uvedl také premiéru inscenace *Réza a Mili.*
Divadlo U Valšů nastudovalo také hru Petera Quiltera s názvem *Herečka*, ve které nebudou chybět slzy, smích, drama, životní bilancování, žárlivost, zuřivost, vášeň či hysterie. Inscenace bude mít premiéru **4. listopadu v 19 hodin.**

Poslední z chystaných premiér, *Bahno Prahy* od Karla Ladislava Kukly, je komorní férie z prostředí zapadlých putyk, šantánů a periferie Prahy přelomu 19. a 20. století. Premiéra se uskuteční **23. února 2022.**

Kromě premiér divadlo připravilo i několik nových pořadů. Cyklus **Legendy českého jeviště** představí životní příběhy nejvýznamnějších herců a hereček a jejich mistrovské role z 60. let minulého století. Pořadem budou provázet Jaroslava Tvrzníková, Jan Kačer, Václav Vydra a prof. Vladimír Just. Jako první představí příběh Dany Medřické, a to **7. října od 17 hodin.**

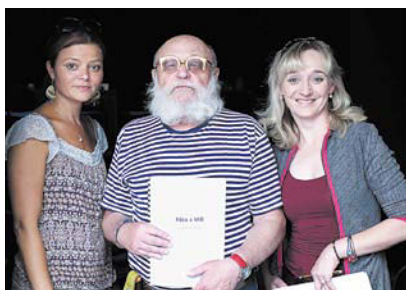

Dalším pořadem bude literárně-hudebním cyklus *Okolo100lalala*. První setkání proběhne **26. října.**

Nově chystaným pořadem je také **Božena Němcová – mýty a skutečnost**. Vyprávění rozhlasové režisérky Hany Kofránkové s básníkem a spisovatelem Rudolfem Matysem.

Vstupenky zakoupíte na stránkách www.zivot90.cz/divadlo nebo na pokladně divadla v Karoliny Světlé 18, Praha 1 ve všední dny od 9.00–16.00 (12.30–13.00 polední přestávka).

Městská knihovna v Praze

pobočka Hradčany
Pohořelec 25/111
otevřeno po – čt 12.00–17.00,
tel.: 222 113 555, 770 130 203
Vstup na akce je volný,
začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.

6. **Petřínské vyhlídky**
Komentovaná vycházka se zahradníkem Pavlem Míkou, délka trasy je 3 až 4 km.

13. **200 knih Jana Bauera**
Beseda se spisovatelem a jeho přáteli.

20. **Beseda dvou autorů**
Spisovatelka a publicistka Zuzana Maléřová a spisovatel, cestovatel a hudebník Josef P. Snětivý.

26. **Podzimní tvořivá dílna Dagmar Volencové**
Víly z ovčího rouna technikou suchého plstění. Nutná rezervace předem.

říjen

POŘADY PRO SENIORY

Ztajená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, *sraz vždy v **11.30***

9. 10. **Karel Havlíček a Malá Strana** – sraz na horním Malostranském náměstí u morového sloupu

16. 10. **K. Havlíček při růžové zahradě a severně** – sraz na stanici tramvaje v Jindřišské ul. u kostela

23. 10. **L. N. Zvěřina s kulturními prominenty** – sraz na Malostranském náměstí u Malostranské besedy

ŘÁDKOVÁ INZERCE
tel.: 257 533 280–1 | listyprahy1@jalna.cz

- **PRODEJ VELKÉHO DOMU V OKR. MĚLNÍK**
zastavěná plocha 500 m², pozemek 2 369 m²
Jen přímému zájemci: Ne realitní společnosti
Popis, foto a tel.: na www.mujdum5.webnode.cz

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny od 14.00 do 18.00, ukládání bude koordinovat obsluha.

úterý 5. 10. Masná x Malá Štupartská
úterý 12. 10. Široká naproti FF UK
pátek 15.10. Cihelná (č. 2)
pátek 22. 10. Besední č. 2 (roh parčíku)

(zdroj OÚ MČ Praha 1)

Týden slovenského divadla

Divadlo Aréna exkluzivně v Praze 11. – 15. října 2021

Začátky v 19.00

11. 10. **Jakub Nvota: JÁNOŠÍK – příběh vraha?**
Režie Jakub Nvota, účinkují Richard Autner, Ondrej Kovaľ, Kamil Mikulčík, Juraj Loj, Roman Pomajbo, Elena Podzámska, Broňa Kováčiková
Příběh vraha? Dobrá otázka a nebude jediná. Jak vnímali Jánošíka slovenští štúrovci? Kolik sil je stálo vytvořit ze zbojníka legendu? Hra Jakuba Nvoty, napsaná na objednávku Divadla Aréna, ve spolupráci s Historickým ústavem Slovenské akademie věd, představuje osudy slovenského národního hrdiny Juraje Jánošíka v novém světle, na základě autentických dobových materiálů. Vystřízlivění z mýtu o Jánošíkovi přináší velkolepá moderní inscenace s živou hudbou.

12. 10. **Rastislav Ballek: TISO**
Režie Rastislav Ballek, účinkují Marián Labuda ml., Martin Hronský, posluchači Konzervatoře v Bratislavě a pěvecký sbor Technik
Monolog muže, který je považován za nejtragičtější a nejkontroverznější postavu slovenských dějin. Zpověď jediného prezidenta satelitního tzv. slovenského státu, který se jménem svého ideálu spojil s fašisty, nechal okrást 72 000 slovenských židů, zbavit je občanských a lidských práv a deportovat je za hranice. Většina z nich byla zavražděna v koncentračních táborech. Před národním soudem, který ho odsoudil k trestu smrti, odmítl odpovědnost, necítil vinu a neprojevil lítost.

13. 10. **Viliam Klimáček: HOLOKAUST**
Režie Rastislav Ballek, účinkují Milan Ondrík, Barbora Andrešíčová, Dana Košická, Anežka Petrová, Polina Nikolaevskaya, Katarína Šafaříková, Edita Koprivčevič-Borsová, Martin Hronský, Matej Marušin, Gregor Hološka, Jana Černá
Příběh o nejhlubších jizvách, které vznikly při vytváření novodobé slovenské společnosti, a na který by Slovensko nejraději zapomnělo. Tvůrci zobrazují historické období, evokované názvem hry, kontroverzním a moderním způsobem. Inscenace vychází ze vzpomínek Hildy Hrabovecké, která přežila první dívčí transport z území fašistické Slovenské republiky do Osvětimi (1942).

14. 10. **Viliam Klimáček: #dubček**
Režie Michal Skočovský, účinkují: Matej Marušin, Juraj Bača, Matúš Kvietik, Marián Chalány, Alexandra Palatínusová
Hra si připomíná Alexandra Dubčeka, výraznou osobnost česko-slovenských dějin, aktéra Pražského jara, profesionálního politika, představitele socialismu s lidskou tváří. Alexander Dubček, Antonín Novotný, Ludvík Svoboda, Leonid Iljič Brežněv, Gustáv Husák a Vasil Biľak ožívají prostřednictvím generační výpovědi pětice mladých performerů v moderním příběhu o historii, která se udála dřív, než se narodili.

15. 10. **Bible – čte Juraj Kukura**
Režie: Rastislav Ballek, účinkují Juraj Kukura a Slovenský komorní orchestr pod vedením Ewalda Danele
Výjimečná hudebně-dramatická báseň, dějiny člověka od stvoření světa až po vzkříšení Krista. Vybrané příběhy ze Starého zákona a Nového zákona, které kladou nadčasové otázky o morálce, svědomí, víře a síle duchovna v době, kdy se základní pilíře naší evropské společnosti zmítají v pochybnostech. Scénické čtení biblických příběhů v podání herce Juraje Kukury vzniká jako koncept hudebně-divadelního, ale i výtvarného performance, jedinečného projektu, který vzniká v koprodukci se Slovenskou filharmonií.

Všechny hry byly napsané na objednávku divadla Aréna a inscenace jsou součástí *Občanského cyklu.*
V rámci exkluzivního hostování Divadla Aréna v Praze bude také vernisáž výstavy *Od stvoření ke kříži,* která se uskuteční 7. října v 18.00 v galerii Slovenského institutu v Praze na náměstí Republiky 3.
Obrazy herce Juraje Kukury jsou výsledkem jeho herecko-výtvarného performance jako součásti inscenace Bible – čte Juraj Kukura. Vernisáž výstavy obrazů, které doposud vznikly na reprízách inscenace, se uskuteční za jeho osobní účasti.

DIVADLO MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominaret.cz,
732 575 666, info@divadlominaret.cz
Činnost souboru je podporována hl. m. Prahou a Prahou 1.

10. Tři veselá prasátka Začátek sezóny 15.00
11. Tři veselá prasátka 9.00, 10.30
17. O chaloupce z perníku 15.00
18. O chaloupce z perníku 9.00,10.30
19. Kominíkovo štěstí 9.00, 10.30
24. Duhový hrad 15.00

Herecké kurzy pro děti a mládež ve věku 10 až 18 let na Praze 1. Základní herecká průprava (pod vedením herce a režiséra Luďka Jiříka) je zakončena závěrečným představením. Kurzy začínají od října každou středu od 16 do 18 hodin. Informace na tel.: 732 575 666.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1

KINO MĚSTSKÉ KNIHOVNY V PRAZE
Projekce označené FK promítáme v rámci Filmového klubu MKP. Vstup pouze s platnou kartou FK. Cena karty 50 Kč, platí do 31. 12. 2021, v prodeji v pokladně MKP.

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

5. FK: Prvok, Šampón, Tečka a Karel (60 Kč) 16.00
5. FK: Zátopek (80 Kč)
6. O nekonečnu (80 Kč)
7. Karel (120 Kč)
8. Není čas zemřít (130 Kč)
9. Dračí země (70 Kč) 15.00
9. 3D: Free Guy (120 Kč) 18.00
9. Starověrci (100 Kč)
11. Žaluji! (80 Kč)
12. FK: Respect (60 Kč) 16.00
12. FK: Cesta domů (80 Kč)
14. Botticelli – Florencie a Medicejští (100 Kč) 17.00
14. Jednotka intenzivního života (100 Kč)
16. Tlapková patrola ve filmu (70 Kč) 16.00
18. Annette (100 Kč)
19. FK: Země nomádů (60 Kč)
19. FK: Atlas ptáků (80 Kč)
25. Vysoká dívka (80 Kč)
26. FK: Zbožňovaný (60 Kč) 16.00
26. FK: Festival pana Rifkina (80 Kč)
27. Janička z Arku (80 Kč)

KONCERTY A DIVADLO
4. Ondřej Havelka a jeho Melody Makers (490 Kč) 19.30
6. Rudy Linka (290 Kč) 19.30
10. Saturnin (450 Kč) 19.30
13. Zemlinského kvarteto (290 Kč / 150 Kč) 19.30
15. 10. mezinárodní festival židovské hudby MAŽIF (vstup zdarma) 19.30
21. Asonance (290 Kč) 20.00

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

1. Léda (manželskonemanželská povídka)
3. Čk uvádí: Central Park West
4. Bůh masakru
5. Ošklivec
6. Ošklivec
7. EQUUS *premiéra*
8. Kati
9. Tramvaj do stanice Touha 19.00
10. Čk uvádí: Dotkni se vesmíru a pokračuj
11. Zrada
12. Bratři Karamazovi
13. Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho
14. Bratři Karamazovi
15. Bůh masakru
16. K.Š.E.F.T.
17. Čk uvádí: Co je za Oráčovem
18. Poutníci do Lhasy
19. EQUUS
20. Tramvaj do stanice Touha 19.00
21. Léda (manželskonemanželská povídka)
22. Americký bizon
23. K.Š.E.F.T.
25. Dámský krejčí
26. Dámský krejčí
27. Léda (manželskonemanželská povídka)
28. Ošklivec

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

divadlo Spejbla a Hurvínka

Dejvická 38, Praha 6, www.spejbl-hurvinek.cz,
224 316 784, 607 911 458, dsh@volny.cz

2. Hurvínkův popletený víkend + workshop 14.00
Hurvínkův popletený víkend 16.30
5. Hurvínkův popletený víkend 10.00
6. Hurvínkův popletený víkend + workshop 10.00
7. Hurvínkův popletený víkend 10.00
9. Hurvínkova nebesíčka 14.00, 16.30
10. Hurvínkova nebesíčka 10.30
Hurvínkova nebesíčka + workshop 14.00
12. Hurvínkova nebesíčka + workshop 10.00
Hurvínkova nebesíčka 14.30
13. Hurvínkova nebesíčka 10.00
Dějiny kontra Spejbl 19.00
14. Hurvínek a nezvaný host 10.00
15. Žeryčku, hop! 10.30
16. Hurvínek a nezvaný host 14.00, 16.30
17. Hurvínek a nezvaný host 10.30, 14.00
19. Past na Hurvínka 10.00
20. Past na Hurvínka 10.00
21. Past na Hurvínka *derniéra* 10.00
22. Hotel Spejbl 19.00
23 Hurvínek a nezvaný host 14.00, 16.30
Žeryčku, hop! 14.00
29. S + H – „ Ve dvou se to lépe…“ 19.00
30. Hurvínek a nezvaný host 14.00, 16.30
31. Hurvínek a nezvaný host + workshop 10.30
Hurvínek a nezvaný host 14.00

STUDIO DVA DIVADLO

Palác Fénix, Václavské nám. 802/56, Praha 1, www.studiodva.cz
222 222 598, pokladna@studiodva.cz

STUDIO DVA DIVADLO
1. Líbánky na Jadranu
2. Líbánky na Jadranu
3. Malý princ 14.00
3. CELEBRITY
4. Duety
5. Vysavač
6. Kutloch aneb I muži mají své dny
7. Líbánky na Jadranu
8. Líbánky na Jadranu
9. Poprask na laguně 14.00
9. Odpočívej ve svém pokoji
10. Tři grácie z umakartu 14.00
10. Můj báječný rozvod *ADF Jan Balzer / exkluzivně*
11. Klára a Bára *derniéra*
12. Brouk v hlavě
13. Revizor
14. Věra
15. DNA *Divadlo B. Polívky (Brno) / exkluzivně*
16. Vzhůru do divočiny
17. Tři grácie z umakartu
18. 4 sestry
19. Sex pro pokročilé
20. Duety
21. Tři grácie z umakartu
22. Vysavač
23. Funny Girl *muzikál* 14.00
23. Vysavač
24. SMOLÍKOVI a jejich podivuhodné dobrodružství 14.00
24. Kutloch aneb I muži mají své dny
25. Holky jako květ
26. Holky jako květ
27. Malý princ
28. Misery
29. Brouk v hlavě
30. Revizor 14.00
30. Můj báječný rozvod *ADF Jan Balzer / exkluzivně*
31. Sex pro pokročilé

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

MALÁ SCÉNA DIVADLA STUDIO DVA
3. Vše o ženách
4. Polibek
5. Třetí prst na levé ruce *ADF / exkluzivně*
6. Manželství v kostce *Divadlo Komediograf / host*
7. Tak já letim! *ADF / exkluzivně*
8. Vzpomínky zůstanou
10. Vše o ženách
11. Ženy přežijí
12. Oscar pro Emily
13. O lásce
14. – 17. GAVRANFEST
14. Vše o mužích
15. Vše o mužích – Sve o muškarcima *Teatar Gavran Zagreb (Chorvatsko)*
16. Loutka *Městské divadlo Trenčín (Slovensko)*
17. Muž mojí ženy & Návrat muže mojí ženy *Hrvatsko Kazalište Pečuh (Maďarsko)*
18. Moje tango
19. Ničeho nelituji – Pocta Édith Piaf *recitál*
20. Otevřené manželství
21. Hovory o štěstí mezi čtyřma očima
22. Šest tanečních hodin v šesti týdnech *Divadlo B. Polívky (Brno) / exkluzivně*
23. Tak já letim! *ADF / exkluzivně*
24. Otevřené manželství
25. Ženy přežij
26. Vše o mužích
27. Vše o mužích
28. Hovory o štěstí mezi čtyřma očima
29. Madame Rubinstein *ADF / exkluzivně*

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO U VALŠŮ

SCÉNA ŽIVOTa 90

Karolíny Světlé 18, Praha 1
www.divadlouvalsu.cz
pokladna@zivot90.cz
222 333 999, Provozuje ŽIVOT90, z. ú.

6. Dámská šatna
7. Legenda českého jeviště Dana Medřická 17.00
8. Tonka Šibenice *DS Hostivice/host* 19.00
13. Polib tetičku aneb Nikdo není bez *chyby 100. repríza*
14. Jak šli zdejším světem *beseda o knize Z. Hrazdry*
15. East West EuropeanJazz Orchestra TWNS 2021/2022 *koncert/host* 19.00
18. Dámská šatna
19. Jak se hladí duše – Úklona klasikům František Novotný,Štěpán Rak
20. Réza a Mili
21. Legendy opery Josef Hajna
25. Réza a Mili 19.00
26. Okolo100lalala Večer ve stoje aneb Státní hymny17.00

Začátky představení v 16.00, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO ORFEUS

Plzeňská 76, Praha 5
604 909 517, divadlo@orfeus.cz
www.orfeus.cz

2. Pohádka ptačí *v Divadle Troníček* 16.00
2. Kravinec uprostřed cesty
3. Pohádka ptačí *v Divadle Troníček* 16.00
5. Lháři
7. Neočekávejte příliš mnoho
12. Kravinec uprostřed cesty
14. Zpovědi a odposlechy
19. Jeden spolu domeček šnek a šnekna nemívá
21. Kouzelná noc
26. Lháři

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.
Divadlo i divadelní kavárna je pro diváky otevřena od 18.00.

STUDIO CITADELA BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1,
studio a cafégalerie: 602 463 664, facebook.com/studiocitadela,
facebook.com/bohnickadivadelni, www.studiocitadela.cz

BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST:
2. **Kabaret Artaud** – *improvizace* 18.00
festival Mezi ploty před ploty, www.meziploty.cz
14. 21. **Off Air– Písničkářská liga** 20.00
koncerty začínajících písničkářů, Studio Citadela, P 1

STUDIO CITADELA DĚTEM:
24 Princezna na hrášku 15.00
Divadlo Ančí a Fančí, Komunitní centrum Jasoň, P 4
30. Pohádka pohádková 16.00
Divadlo Ančí a Fančí, Studio Citadela, Klimentská 16, P 1
31. Dvě pověsti české aneb o věrném Šemíkovi a statečném Bivojovi 15.00
Divadlo Ančí a Fančí, divadlo Dobeška, Praha 4

PRAVIDELNÉ KURZY A DÍLNY
606 952 175, produkce@studiocitadela.cz,
Divadelně taneční kroužek PO 17.00
Jemná hatha jóga s P. Špindlerovou PO 18:30
Taneční ateliér, klasický indický tanec kathak ST 18:30
www.kathak.wz.cz
Bohnická divadelní společnost ČT 17.30
602 463 664

Za podporu děkujeme: Hl. město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Městská část Praha 1, Creative Europe – EACEA.

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1,
www.divadlovceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107,
rezervace@divadlovceletne.cz

KAŠPAR
1. Rozmarné léto
3. Osiřelý západ
4. Osiřelý západ
5. Terminus
6. Terminus
7. FC Rudý lev
8. Růže pro Algernon
9. Růže pro Algernon 15.00
Jonáš a tingl-tangl 19.30
10. Srpen v zemi indiánů
12. Protokol
14. Dámská čtyřhra
15. Dámská čtyřhra
17. FC Rudý lev
21. Snímek 51
25. Mrzák inishmaanský
26. Cyrano
27. Cyrano
30. Jonáš a tingl-tangl
31. Mikulášovy patálie 14.30
Něžná je noc 19.30

Kašpar / KLUBOVNA
3. Audience
5. Slovácko sa nesúdí
6. Politika správcovny
7. Slovácko sa nesúdí
9. Kráska z Leenane
11. Lebka z Connemary
12. Helverova noc
14. Lebka z Connemary
15. Kráska z Leenane
16. Kráska z Leenane
18. Vincenc
19. Vincenc
20. Kytice
21. Kytice
26. Dva špinavci
27. Dva špinavci

Kašpar / KOCHÁNKY (OPEN AIR)
23. Macbeth
24. Macbeth

DIVADLO VERZE
2. Úča musí pryč 16.00
Trenér 19.30
11. Šťastný vyvolený
13. Jméno

SPOLEČNOST DR. KRÁSY
16. Maličký veliký *premiéra*

ČINOHERNÍ STUDIO ÚSTÍ NAD LABEM
19. Heda Gablerová
20. Harila aneb Čtyři z punku a pes

OLDSTARS
22. – 24. Festival studentského divadla

TIA PRODUCTION
29. Táta

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Divadlo Řeznické

Divadlo v Řeznické, o.p.s., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

4. Poslední sezení u doktora Freuda
6. Jeden německý život
7. Věčná milenka Alma Mahlerová *veřejná generálka*
7. Relativita
8. Věčná milenka Alma Mahlerová *premiéra*
9. Věčná milenka Alma Mahlerová
15. Ve smyčce
16. NordOst *host*
17. Poslední sezení u doktora Freuda
18. Odvolání
19. Jeden německý život
20. Věčná milenka Alma Mahlerová
21. Falešná nota
26. Zavřete oči, swing přichází *derniéra*
27. Relativita
29. Věčná milenka Alma Mahlerová

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Chodovská tvrz

Kulturní Jižní Město o.p.s.
Ledvinova 9, Praha 4, 267 914 831, BUS 136, 125, 203 a 213
info@chodovskatvrz.cz; www.chodovskatvrz.cz

Koncerty
1. **Jana Koubková & Aly Keita** 19.30
Skladatel a aranžér z Pobřeží slonoviny jménem Aly Keïta je jedním ze základních kamenů mozaiky současného afrického jazzu.
5. **Cricket and Snail** 19.00
Směs francouzské, klezmer, irské a vlastní hudby.
7. **Le Bang Bang** 20.00
Stefanie Boltz - zpěv / Sven Faller - kontrabas.
11. **Jedenáctého na „Jedenáctce“: Eva Hartová trio** 19.00
Písně od L. Spohra, J. Brahmse a dalších
14. **Melodie pro každého** 19.00
Písničky Karla Hašlera, pánů Voskovce a Wericha, Suchého a Šlitra a Dalších a také Václava Vedrala. (restaurace Chodovská tvrz)
20. **Šansony na tvrzi** 18.00
Zpěv Jana Rychterová a Filip Sychra, klavír Radim Linhart, slovem a poezií doprovodí básník, moderátor a publicista František Novotný.
27. **Cinky linky ze vzpomínky** 17.00
Písničkářka Zdeňka Lorencová zavzpomíná spolu se svým bývalým hereckým kolegou, baletním mistrem Vlastimilem Harapesem, na jejich společné představení „Cestopísně“.
28. **JAZZ klub Tvrz: Barbora Tellinger trio** 20.00

Pohádky začátky v 15.00
3. **O Smolíčkovi Divadlo** KK
10. **Čert to vzal** Divadlo Čmukaři
17. **Filharmoniště** vážná hudba pro nejmenší
24. **Duhová pohádka** Divadlo KK

Výstavy
Galerie otevřena úterý – neděle 13.00 – 19.00
do 17. 10. **Český surrealismus**
Obrazy, kresby, grafické listy a plastiky z období 1930–1977.

Připravujeme
2. 11. **Tradiční dušičkový průvod** 17.00

Zábradlí

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

1., 2. Kleopatra 19.00, 19.45, 20.30
4. Ahoj vesmíre! *v Planetáriu Praha*
5. Požitkáři
6. Ztracené iluze
7. Mýcení
8. Zlatá pláž
9. Ztracené iluze *angl. titulky*
11. Persony
12. Zlatá pláž
13. Mýcení
14. Hamleti
15. Zlatá šedesátá *angl. titulky*
16. Kyjem po kebuli
18. Anamnéza
19., 20. Ahoj vesmíre! *v Planetáriu Praha*
21. Freudovo pozdní odpoledne *veřejná generálka*
22. Freudovo pozdní odpoledne *1. premiéra*
23. Freudovo pozdní odpoledne *2. premiéra*
25. Europena *angl. titulky*
26. Freudovo pozdní odpoledne 19.30
27. Velvet Havel *angl. titulky*
28. Korespondence V+W
29. Cizinec
30. Cizinec *derniéra*

Začátky představení v19.00, není-li uvedeno jinak.

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
Tel.: 603 552 558,
scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz
út 14.00–19.00, so-ne 13.00 – 18.00
středa až pátek na objednání
pro školy a skupiny

4. a 27. 10. od 19.00 přednáška k výstavě
ALCHYMIE A TAROT
Přednášející Petr Kalač a Pavel Langer,
od 18.30 možná prohlídka Muzea kávy a Galerie Scarabeus

Muzeum kávy Alchymista
KÁVA A KÁVOVINY v proměnách času a kultur

GALERIE SCARABEUS
LOUTKY A RODINNÁ LOUTKOVÁ DIVADLA

ZAHRADA GALERIE SCARABEUS
KERAMICKÉ SOCHY IGORA HLAVINKY
Naučná stezka: Příroda a umění na počest ornitologa a hrdiny Veleslava, panely o historii zahrady a zdejší flóře a fauně.

KOMORNÍ KINO Evald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna otevírá vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení. www.evald.cz

1. BIO SENIOR Jan Werich: Když už člověk jednou je… 14.00
1. Zbožňovaný 16.00
1. Minuta věčnosti 18.00
1., 2., 3. Není čas zemřít 20.00
2. Zátopek 15.30
2. Zbožňovaný 18.00
3. Minuta věčnosti *english friendly* 16.00
3. Quo vadis, Aida? 18.00
4. BIO SENIOR Deníček moderního fotra 14.00
4. Prvok, Šampón, Tečka a Karel 16.00
4. Zbožňovaný 18.30
4. Minuta věčnosti 20.30
5. BIO SENIOR Zátopek 14.00
5. Není čas zemřít 17.30
5. Quo vadis, Aida? 20.30
6. BIO SENIOR Večírek 14.00
6. Není čas zemřít 17.00
6. Miloval jsem svou ženu *Be2Can*

Další program na: www.evald.cz

Kino Atlas

Sokolovská 1, Praha 8, www.kinoatlas.cz, 222 312 737

Malý sál
1. Zátopek 17.45
1. Minuta věčnosti 20.15
2., 3. BIO JUNIOR Tlapková patrola ve filmu 14.00
2. Jedině Tereza 16.00
2. Zátopek 18.00
2., 4. Quo vadis, Aida? 20.30
3. Zátopek 16.00
3. Zbožňovaný 18.30
3. Minuta věčnosti 20.45
4. Zátopek 17.30
5. BIO SENIOR Deníček moderního fotra 15.30
5. Minuta věčnosti 18.30
5. Láska pod kapotou 20.30
6. Drazí soudruzi *Be2Can* 15.30
6. Sněžit už nikdy nebude *Be2Can* 18.00
6. U Petrovových řádí chřipkat *Be2Can* 20.30

Velký sál
1., 3. Není čas zemřít 17.30
1. Quo vadis, Aida? 20.30
2. Minuta věčnosti 17.30
2. Není čas zemřít 19.30
3. BIO JUNIOR Mimi šéf: Rodinný podnik 15.00
3. Supernova *premiéra* 20.30
4. Festival pana Rifkina *premiéra* 18.00
4., 5., 6. Není čas zemřít 20.00
5. Atlas ptáků *englishfriendly* 18.00
6. BIO SENIOR Zátopek 15.00
6. Nitram *Be2Can* 17.30

Další program na: www.kinoatlas.cz

NABÍDKA INZERCE V LISTECH PRAHY

- vycházejí 11x ročně, 1. den v měsíci (kromě letního dvojčísla)
- distribuce poštou zdarma do schránek domácností a firem na Praze 1, několik distribučních míst
- zveřejnění PDF na internetu
- formát A3, rozsah 4/ 6 stran, novinový papír 45 g, barevnost plnobarevné
- uzávěrky pro inzerci 20. den předcházejícího měsíce
- ceny: plošná inzerce 65 Kč / 1 cm²
  PR články 1 250 Kč
  (text v rozsahu 500 znaků s fotografií)
  kulturní inzerce 11 Kč / 1cm²
- rozměry inzerátů:
  šířka 5.3 cm - 1 sloupec
  11.1 cm - 2 sloupce; 16.9 cm - 3 sloupce
  22.7 cm - 4 sloupce; 28.5 cm - 5 sloupů
  výška: libovolná podle požadavků inzerenta
  viz: listyprahy1.cz/inzerce.php
- **Tato nabídka má rozměr 111 x 140 mm**

Inzeráty do tištěné verze
* Hotové inzeráty dodávejte ve formátu tiskového pdf

Inzeráty do on–line verze
* Hotové inzeráty dodávejte ve formátech: jpg, png, gif
* rozměr: podkladu 200 x 250 px (pixelů)

KONTAKT
www.listyprahy1.cz
257 533 280; 603 429 198
listyprahy1@jalna.cz

Das Filmfest zve v říjnu

Letos po patnácté láká Das Filmfest na tři desítky cenami ověnčených i divácky úspěšných snímků aktuální německé, rakouské a švýcarské produkce.

Diváci se mohou těšit na komedie i dramata, která reflektují současnost i různé historické souvislosti a vykreslují příběhy lidí, kteří při hledání svého místa ve světě, štěstí, lásky a úspěchu, naráží na vlastní limity i limity doby a mnohdy na své svědomí. Program nabídne filmy od renomovaných osobností jako je oscarová režisérka Caroline Link, Arash T. Riahi nebo Michael Steiner i začínajících tvůrců.

Co si nenechat na Das Filmfestu ujít? Pokud vás zajímají dějiny 20. století, můžete vybírat hned z několika filmů. Například *Jak Hitler ukradl růžového králíčka,* zachycuje židovskou emigraci během nacismu. Vyrovnávání se s válečnou minulostí je pak téma filmu *Hodina němčiny*, špionážní snímek *Curveball* má v hledáčku výrobu biologických zbraní a Irák za vlády Saddáma Husajna. *Táhněte do Moskvy!* pak připomíná skandál s tajnými spisy z konce 80. let ve Švýcarsku.

Kdo preferuje raději komedie, jistě ocení tragikomedii *Byli jednou dva rebelové* nebo komedii černou jako noc a ostrou jako žiletka *Klikaři*. Na vážnější notu je pak hořkosladká odysea *Oskar a Lili* o dětech uprchlíků nebo snímek *Dívka z jehlového parku*, který se zabývá drogovou problematikou. V nabídce nechybí ani dokumentární snímky, které mají v hledáčku aktuální společenská témata i nedávnou historii. Legendárního režiséra Rainera Wernera Fassbindera připomene hraný film *Enfant Terrible*.

Dívka z jehlového parku (Platzspitzbaby)

Spolupořadatelé jsou Goethe-Institut, Rakouské kulturní fórum v Praze a Švýcarské velvyslanectví v ČR.

Festival se koná od 20. do 26. října v kinech Lucerna a Atlas. Kompletní program na **www.dasfilmfest.cz**

–PR–

Fotograf všedního dne Miloň Novotný

***Mezi námi lidmi* je retrospektivní výstava Miloně Novotného (1930–1992). Miloň Novotný, tento klasik české humanistické fotografie 20. století, patří ke generaci ovlivněné legendární výstavou E. Steichena *The Family of Man* (Lidská rodina). Podobně jako H. Cartier-Bresson fotografoval výhradně černobíle, pracoval zásadně s fotoaparátem Leica a byl představitelem tzv. rozhodujícího okamžiku.**

Ačkoli v jeho díle najdeme i fotografie zachycující okupaci Československa v roce 1968 či pohřeb Jana Palacha, těžiště jeho tvorby rozhodně netvoří reportáž. Byl fotografickým básníkem všedního dne a jeho snímky dýchají darem vcítit se do situace před objektivem.

Praha 70. léta (© Miloň Novotný)

Miloň Novotný pocházel z prosté venkovské rodiny, začal studovat gymnázium, nicméně v oktávě vážně onemocněl a rok strávil na léčebně. V tomto období plném nejistoty, co bude v životě dělat, dostává svůj první fotoaparát a o jeho budoucnosti je rozhodnuto.

Svoji první výstavu uspořádal v roce 1956 v Olomouci. Mladý fotograf se vypravil do Prahy za tehdy šedesátiletým Josefem Sudkem a požádal ho, aby mu pomohl s výběrem fotografií a napsal mu doporučení k výstavě. Mezi oběma fotografy se vyvinulo celoživotní přátelství. V roce 1957 odešel Miloň natrvalo do Prahy a začal spolupracovat a publikovat v Literárních a Divadelních novinách a časopisech Divadlo a Kultura. Fotografoval prvopočátky Laterny magiky, dále v Divadle Na zábradlí a s výtvarníkem Liborem Fárou vtiskli osobitý a moderní vizuál Činohernímu klubu.

V 70. a 80. letech zanikají jeho téměř mateřské Literární noviny a jeho snímky mizí i ze stránek dalších novin a časopisů. Miloň Novotný je odsunut na vedlejší kolej jako mnoho jiných tehdejších osobností české kultury. Hodně času tráví s rodinou na chalupě v Prysku a právě fotografie prostých venkovanů z této vesnice tvoří těžiště jeho tvorby v období normalizace. Živobytí mu poskytuje portrétování hudebníků.

Po listopadu 1989 se Miloň Novotný zase začal rozjíždět po světě. Bohužel, bylo mu dopřáno jen dva a půl roku života. Avšak těch několik nádherných fotografií, které ze svých posledních cest ještě stihl přivézt, je dokladem, že jeho renomé je zasloužené.

Leica Gallery Prague, do 21. 11. 2021, denně: všední dny 10.00 –20.00, víkendy, svátky 11.00–18.00.

PLACENÁ INZERCE

DESIGNBLOK 2021

23. ročník největší přehlídky designu a módy ve střední Evropě proběhne letos 6. až 10. října v Gabriel Loci – unikátním komplexu v novorománském stylu postaveném v letech 1888–1891 na Smíchově. Nově obsadí přehlídka i dvě patra Uměleckoprůmyslového muzea.

Program a místa konání letošního ročníku

Hlavní prostor Designbloku (Gabriel Loci, Holečkova 10, Praha 5) bude tvořit Superstudio – novinky výrobců a firem; Openstudio – prostor pro designéry, módní návrháře, školní ateliéry a studenty; Art House – sběratelský design na pomezí umění a Designérie – instalace designérského dua Herrmann & Coufal, laureátů hlavního ocenění Cen Czech Grand Design za rok 2020. V prostoru Reflex Stage se budou po celý týden konat přednášky. Vstup na ně je zdarma, program najdete na www.designblok.cz.

Výstavní dům RENESANCE 21 (Uměleckoprůmyslové museum, 17. listopadu, Praha 1) představí projekty autorů, kteří kromě vynikajícího designu kladou velký důraz také na řemeslné zpracování svých výrobků. V rámci Superstudia představuje dům dvě expozice – Rodinné stříbro a Masters.

Designbloku se tradičně účastní také desítky galerií, výstavních prostor a showroomů po celé Praze, jejich seznam najdete v hlavním menu webové prezentace akce.

Diploma Selection

Již 7. sedmý ročník mezinárodní soutěže představí novou tvorbu nejtalentovanějších evropských diplomantů v oboru produktového a módního designu. Vítězové získávají finanční odměnu 1000 EUR, věcné ceny a možnost samostatné prezentace na následujícím ročníku Designbloku.

Protipandemická opatření

Festival se bude řídit aktuálně platnými hygienickými a bezpečnostními opatřeními souvisejícími s aktuální epidemiologickou situací.

Vstup do vnitřních výstavních prostorů je možný pouze v respirátoru a v souladu s aktuálními nařízeními, tedy: potvrzení o ukončeném očkování proti Covid–19, platný antigenní nebo PCR test, nebo potvrzení o prodělané nemoci.

Organizátoři předem děkují všem návštěvníkům za dodržování nařízených opatření.

Vstupné

Z důvodu koronavirových opatření je nutné vstup registrovat do časových termínů: dopolední termín 10.00–14.59, odpolední termín 15.00–21:00. Na webu akce je podrobný návod. Vstupenky na místě není možné garantovat. Ceny vstupenek: dospělí 350 Kč, studenti, senioři a ZTP 250 Kč, děti do 15 let 50 Kč. Psi na Designblok bohužel nesmí.

Ondřej Sedláček

Novinky evropského designu opět v novorománském prostoru

František Jungvirt, TRDLÍK (foto Anna Pleslová)

PLACENÁ INZERCE

MALOSTRANSKÉ KOMORNÍ SLAVNOSTI 2021

19. ročník mezinárodního hudebního festivalu v rámci Českých kulturních slavností

pod záštitou Ministerstva kultury a Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice při Senátu Parlamentu ČR pořádá Česká kultura, z. s

Valdštejnský palác, *Valdštejnské nám. 1. Praha 1 – Hlavní sál*, **začátky v 19.30**

3. 10. Pocta Českému kvartetu. Kvarteto Apollon, Jitka Čechová – klavír, Jan Páleníček – violoncello

17. 10. Pocta Zuzaně Růžičkové (1927–2017). Mahan Esfahani – cembalo

31. 10. Pocta Ladislavu Vachulkovi (1910–1986) Božská komedie. Duo KCHUN, Martin Prokeš – tenor, Marek Šulc – baryton, Atila Vörös, Rudolf Živec – video art projekce

Na všechny koncerty **vstup VOLNÝ**.
Nutná rezervace na: cech@ceskakultura-os.cz

www.ceskekulturnislavnosti.cz

Generální partner Čeps Hlavní partner PRE Partneři PRIVAT BANK Státní fond kultury ČR

ARGO

KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Walter Tevis
DÁMSKÝ GAMBIT
Přeložila Hana Ulmanová

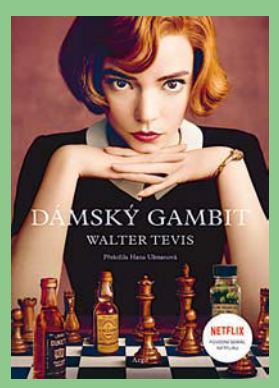

Strhující příběh o dospívání, šachách, feminismu a nebezpečných návycích vzbudil senzaci na Netflixu v minulém roce a knižní předloha vás pohltí úplně stejně.

Arthur Japin
PANÍ DEGASOVÁ
Přeložila Radka Smejkalová

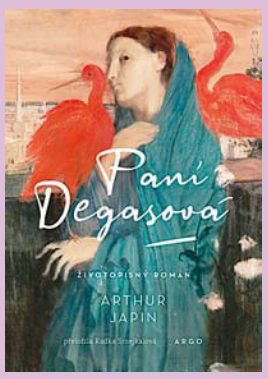

Životopisný román, který strhujícím způsobem rekonstruuje umělcovy životní vítězství i prohry včetně jeho cesty do New Orleans, kde žila jediná žena jeho života.

Andrew Michael Hurley
HLADOVÝ LÁN
Přeložil Ladislav Nagy

Jsou místa, kterým je lepší se vyhnout, nechce-li člověk přijít o rozum. Novinka od mistra soudobého gotického románu s uhrančivou atmosférou plnou tajemství.

Rosa Ventrella
POMLUVA

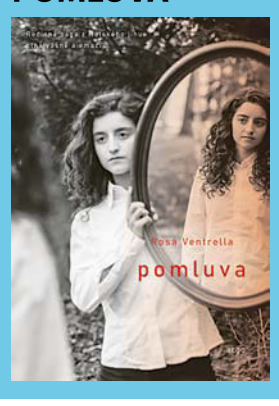

Rodinná sága z italského jihu plná vášně a emocí na pozadí druhé světové války. Silný příběh o hanbě jedné rodiny se prolíná s dějinami Itálie.

Ben Aaronovitch
FALEŠNÁ HODNOTA

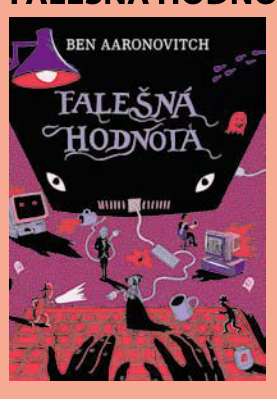

V pořadí osmý román série *Řeky Londýna* má všechno, na co jsme byli zvyklí z dřívějších částí – humor i svérázný pohled na svět – a také něco navíc…

Miroslav Pech
HRANICE UŽ NEJSOU, TATI

Autor přichází tentokrát s psychothrillerem, ale píše opět o rodině, strachu z vlastního selhání a lásce k béčkovým filmům. Jenom té krve je o pár litrů víc.

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ…

Česká architektura od secese k dnešku. Nejrozsáhlejší výstava moderní architektury v českých zemích za posledních 20 let se koná k 150. výročí narození architekta Jana Kotěry, který je považován za vůdčí osobnost moderní české architektury. Jízdárna Pražského hradu. Otevřeno denně 10.00–18.00. Trvá do 10. 10. www.hrad.cz

...I V PODHRADÍ

Zoo pro hlavní město. Výstava mapuje období předcházející otevření pražské zoo v září 1931 i následující roky až do konce 2. světové války. Vychází z nové stejnojmenné knihy Hany Heráňové ZOO Praha. ◣ **Polívkování 2021.** I letos vás zahřejí jak polévky tuzemské, tak polévky z celého světa: boršč, chipotle, laksa, bouillabaisse, pho, harira nebo ramen. Koná se 23. 10. od 10.00 do 18.00. Smíchovská náplavka. Vstup zdarma.

NA VÝSTAVU

Tide of Softness. Skupinová výstava představí umělce, jež spojuje schopnost vnímat extrémní konzumní tendence společnosti a kriticky na ně reagovat unikátním způsobem. Vystavující: Filip Dvořák, Kristina Fingerland, Hadaikum, Juliana Höschlová, Eliška Konečná, Michael Nosek, Overall Office. Pragovka Gallery. Trvá do 21. 10. ◣ **HRA. HRA? HRA! Barbora Štefánková a Luba Bakičová.** Práce dvou úspěšných představitelek autorské sklářské tvorby a designu. Jejich díla jsou visuálně rozdílná, téměř protikladná, ale autorky mají i mnoho společného. Jsou dynamickými osobnostmi, své realizace rozvíjejí naprosto originálním způsobem. Museum skla Portheimka. Do 5. 12.

GALERIE HMP

Frida Kahlo – Fotografie. Autorčin otec i dědeček byli profesionálními fotografy a ona sama užívala fotografie nejrůznějším způsobem. Sbírala například daguerrotypie a pohlednice z 19. století, snímky, ze kterých vystřihovala detaily, psala do nich různé dedikace a zasahovala do nich, jako by to byly malby. Dům U Kamenného zvonu. Trvá 15. 10.–16. 1. 2022.

NÁRODNÍ GALERIE

Dynamická kresba: Pohybové a taneční studie Josefa Mařatky. Český sochař byl fascinován pohybem modelek v ateliéru i tanečnic na jevišti. Pohotově zaznamenával tužkou na papír jejich emočně naléhavé postoje, jež se mu staly předlohou sochařských děl. Veletržní palác. Trvá do 14. 11.

NA KONCERT

Opera nás baví. Cyklus zábavních a vzdělávacích pořadů pro děti od 5 let a rodiče – poznejte krásy a zajímavosti operního světa. Pořadem provází Jiřina Marková-Krystlíková, dlouholetá sólistka Opery ND, pedagožka, zakladatelka a umělecká vedoucí Dětské opery Praha a neúnavná propagátorka operního umění. Stavovské divadlo. 23. 10. od 11.00.

ZA ROHEM

Prodloužený DETEKTIVNÍ TÝDEN aneb pátrej na vlastní pěst! Řešíte rádi zamotané hádanky, šifry nebo rovnou celé detektivní případy? V recepci obdržíte zapečetěnou obálku s indiciemi a je jen na vás, zda si s nimi poradíte. Stopy totiž vedou nejen výstavou, ale celým zámkem včetně míst, kam je běžným návštěvníkům vstup zapovězen. Úspěšné luštitele čeká začátek slibné detektivní kariéry i zasloužená odměna. Koná se 22.–31. 10. 2021. Chvalský zámek.

NA VÝLET

Obraz zemědělství v socialistickém realismu. Cílem je seznámit veřejnost s existencí unikátního souboru obrazů a na konkrétních dílech ukázat, jak umělci sloužící totalitní komunistické moci tendenčně vykreslovali průběh násilné kolektivizace na českém venkově. Představena bude i monumentální malba Aleny Čermákové (1926–2009) – „Soudruh Rajtora vypráví o svém zájezdu do SSSR“. Zámek Kačina, trvá do 31. 12. www.nzm.cz/kacina. ◣ **GASK pod širým nebem** představuje sochy či prostorové instalace umělců, zastoupených ve stálých expozicích GASK Stavy mysli / Za obrazem a Alej světců nebo na současných či připravovaných výstavách. Návštěvníkům se nabízí i nová příležitost užívat si zahrady jako „přístav pohody a poznání“. Stálá venkovní expozice, zahrady Jezuitské koleje, Kutná Hora.

NEBE NAD HLAVOU

Slunce vstoupí do Štíra 23. 10. (6:51). V říjnu vychází mezi 7:00 a 7:48, zapadá mezi 18:38 a 17:38, den se zkracuje. ◣ Merkur (+1,3 mag) se 17. 10. vynoří z ranních červánků, zjasňuje, ale podmínky se zhoršují. Jasná Večernice Venuše (–4,3 až –4,5 mag) putuje nad JZ z Vah do Štíra. V první polovině noci září Jupiter (-2,7 až –2,5 mag) ve Vodnáři, Saturn (+0,5 až +0,6 mag) je v Kozorohu. ◣ Měsíc: nov 6. 10. (13:05), úplněk 20. 10. (16:56). Poblíž hvězdy Regulus (Lev) bude 3. a 30. 10., blízko Aldebaranu (Býk) 24. 10., u Polluxe (Blíženci) 27.10. Seskupení utvoří 14. a 15. 10. večer na J a JZ se Saturnem a Jupiterem, jimž bude až do listopadu dělat společnost také Venuše. ◣ Údaje jsou v SELČ. Hodiny posuneme 31. 10. z 3:00 SELČ na 2:00 SEČ.

OS, wi

LISTY PRAHY 1, kulturně společenský měsíčník, ročník 30, číslo 10/2021, vychází 11× ročně (v létě dvojčíslo), periodický tisk územního samosprávního celku Praha, 1. 10. 2021. • Vydává Nakladatelství Jalna – Daria Sládečková, IČ 41825845, č. reg. MK ČR E 11264 a ÚPV č. z. 248281. • Redakce a inzerce: Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6 – Hradčany, tel.: 257 533 280, 603 429 198, fax: 257 533 281, listyprahy1@jalna.cz, www.listyprahy1.cz . • Redakce: ing. Martina Fialková, tel.: 603 930 074, m.fialkova@centrum.cz. • Výroba Nakladatelství Jalna, sazba: Jakub Sládeček. • Distribuce: Česká pošta, a. s. • Neoznačené fotografie jsou z archivu Listů Prahy 1. • Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. Za obsah a věcnou správnost inzerce a za uveřejněné soutěže a její průběh odpovídají zadavatelé. • Přetisk je povolen s uvedením pramene. • Zdarma.

Distribuci Listů Prahy 1 podporuje Městská část Praha 1